

PRIJEDLOG
ZAKONA O NADZORU DRŽAVNE GRANICE
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova donošenja Zakona o nadzoru državne granice sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Poslovi nadzora državne granice trenutno su uređeni Zakonom o nadzoru državne granice ("Narodne novine", br. 9/92., 34/95.).

U primjeni postojećeg Zakona ocjenjeno je da navedeni Zakon:

1. nema uređen pojmovnik pojedinih izraza koji se koriste u Zakonu,
2. pri definiranju državne granice nije obuhvaćena granica na aerodromima i lukama sukladno Schengenskom provedbenom sporazumu (1999/435 i 436/EZ od 20. 5. 1999.),
3. nepotpuno uređuje ovlasti policije pri obavljanju poslova nadzora državne granice,
4. ne specificira poslove granične kontrole, ne uređuje ovlasti policijskog službenika pri obavljanju kontrole osoba, stvari i prijevoznog sredstva te ne uređuje mogućnost pregleda i pretrage osoba i prijevoznog sredstva,
5. uređuje granični prijelaz za međudržavni promet što je u suprotnosti s odredbama Schengengenskog provedbenog sporazuma (1999/435 i 436/EZ od 20. 5. 1999.),
6. nije uredio ovlasti za postupanje granične policije u unutrašnjosti zemlje,
7. nije propisao ovlasti i uvjete za prikupljanje, obradu i korištenje podataka te vođenja evidencija na državnoj granici niti sadržaj navedenih evidencija, rokove vođenja evidencija osobnih i drugih podataka sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka (Narodne novine br. 103/03.),
8. sadrži odredbe o unosu i iznosu oružja i streljiva koje treba regulirati u Zakonu o oružju),
9. sadrži odredbe o zakonitom boravku i kretanju stranaca (čl. 16., 32., 33. i 34.) koje su uređene u novom Zakonu o strancima (Narodne novine br. 109/03).

10. propisuje pojedine ovlasti policije (čl. 51. i 52.), koje su uređene u naknadno donesenom Zakonu o policiji (Narodne novine br. 129/00) te Pomorskom zakoniku (Narodne novine br. 17/94.))
11. nema uskladene norme, koje uređuju uvjete gradnje na području graničnog prijelaza i uređenje prostora uz granicu sa odredbama Zakona o gradnji (Narodne novine 52/99, 75/99, 117/01. i 47/03.) i Zakona o prostornom uređenju (30/94, 68/98. i 61/00.).
12. uređuje obveze osobama koje privremeno obavljaju određenu djelatnost na graničnom prijelazu da su dužne u upravnem postupku pribaviti odobrenje za kretanje i zadržavanje na području graničnog prijelaza, što nepotrebno dovodi do administriranja, a u praksi se vrlo rijetko odbijao zahtjev za izdavanje takvog odobrenja, čime se tako uređena odredba u praksi pokazala neadekvatnom.
13. nema uskladenu normu koja regulira poslove uređivanja, razgraničavanja i obilježavanja državne granice (čl. 53.) s Odlukama Vlade o osnivanju komisije za granice (Narodne novine br. 62/01. i 14/02.)
14. nisu uređene obveze "operatora" (pravnih ili fizičkih osoba koje su vlasnici ili korisnici aerodroma, lučkih uprava morskih luka i luka unutarnjih voda, koje upravljaju lučkim područjem, pravne osobe koja skrbi o željezničkom prometu, odnosno željezničkim stabilnim postrojenjem), preko kojih se odvija međunarodni promet, da pripadajućim objektima i organizacijom omoguće da se granična kontrola obavlja nesmetano radi učinkovitog i sigurnog obavljanja granične kontrole.
15. nije detaljno uređen ulaz pripadnika stranih službi sigurnosti u Republiku Hrvatsku u svojstvu članova radnih delegacija u službenom posjetu Republici Hrvatskoj kao i njihov ulazak pri neposrednom štićenju predstavnika stranih država, predstavnika međunarodnih organizacija i institucija pri posjeti Republici Hrvatskoj te mogućnost unošenja oružja i streljiva.

Sukladno potpisanim Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju od 29. listopada 2001. g. Republika Hrvatska je dužna uskladiti domaće zakonodavstvo sa standardima Europske unije. Slijedom navedenog, Vlada Republike Hrvatske je donijela Plan provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, u kojem je, između ostalog, naložila Ministarstvu unutarnjih poslova izradu Nacionalnog akcijskog plana u cilju trajnog stabiliziranja područja azila i migracija, granične kontrole i zaštite državne granice te izradu Nacrta prijedloga Zakona o nadzoru državne granice.

Nakon prihvatanja Nacionalnog akcijskog plana, u okviru Twinning projekta koji je proveden kroz CARDS program CR-0102.05/02. sa stručnjacima Europske unije, izrađen je Nacrt

prijedloga Zakona i usklađen sa standardima Europske unije, odnosno Schengenskim provedbenim sporazumom, Schengenskom zajedničkim priručnikom i europskim smjernicama.

Osnovna pitanja koje se trebaju uređiti Zakonom

Novim Zakonom o nadzoru državne granice potrebno je uređiti:

- ovlasti i poslove za učinkovito obavljanje nadzora državne granice, koji podrazumijevaju graničnu kontrolu i zaštitu državne granice;
- poslove granične policije u unutrašnjosti, tj. u dubini teritorija zemlje na određenoj udaljenosti od državne granice;
- međunarodnu graničnu policijsku suradnju;
- suradnju službi na državnoj granici;
- ovlast graničnoj policiji da prikuplja, pohranjuje i obrađuje osobne podatke te vodi evidencije za potrebe učinkovitog obavljanja nadzora državne granice sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Odredbe ovog Zakona u potpunosti su usklađene sa Schengenskim provedbenim sporazumom, Schengenskim zajedničkim priručnikom i obvezujućim europskim smjernicama. Pri izradi prijedloga Zakona uvažavana su iskustva hrvatske granične policije kao i spoznaje stručnjaka zemalja partnera iz Europske unije koji su sudjelovali, u okviru Twinning projekta, u izradi Nacrta prijedloga Zakona.

Primjenom predloženog Zakona o nadzoru državne granice u praksi ostvariti će se integrirano upravljanje granicom te će se učinkovitije i brže obavljati kontrola i zaštita državne granice.

Uređenim ovlastima i mjerama kvalitetnije će se: nadzirati granična crta, obavljati granična kontrola na graničnim prijelazima, onemogućiti nezakonite migracije, sprječavati razvoj prekograničnog kriminala, zaštititi živote i zdravlje ljudi te javnu sigurnost i poredak.

Prihvaćanjem utvrđenih standarda Schengena, pri nadzoru državne granice, u prijedlogu Zakona o nadzoru državne granice, Republika Hrvatska ispunjava pretpostavke za priključivanje Schengenskom režimu nadzora granica i Europskoj Uniji.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona potrebno je osigurati dodatna sredstva iz Državnog proračuna za 2004. do 2009. godine prema strukturi troškova i iznosima u priloženoj tabeli:

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Kako donošenjem Zakona i primjenom uređenih ovlasti i mjera treba omogućiti integrirano upravljanje granicom te učinkovitiju zaštitu državne granice kao i brže i kvalitetnije obavljanje granične kontrole na graničnim prijelazima, sprječavanje nezakonitih migracija i prekograničnog kriminala te zaštita zdravlja, života, javne sigurnosti i poretna, u smislu odredbe čl. 159. st. 1. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

Donošenjem ovog Zakona Republika Hrvatska će u potpunosti uskladiti svoju organizaciju i postupanje u nadzoru državne granice sa europskim pravnim standardima u cilju razvoja i trajnog stabiliziranja područja migracija, granične kontrole i nadzora državne granice te ispuniti jedan od uvjeta za pridruživanje Europskoj uniji.

V. PRIJEDLOG ZAKONA O NADZORU DRŽAVNE GRANICE S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

ZAKON O NADZORU DRŽAVNE GRANICE

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se nadzor državne granice, poslovi granične policije u unutrašnjosti, međunarodna granična policijska suradnja i suradnja službi na državnoj granici.

Nadzor državne granice

Članak 2.

Nadzor državne granice u smislu ovog Zakona je kontrola prelaska državne granice (u dalnjem tekstu: granična kontrola) i zaštita državne granice, a obavlja se radi:

- osiguranja nepovredivosti državne granice;
- zaštite života i zdravlja ljudi;

- sprječavanja i otkrivanja kaznenih djela i prekršaja te otkrivanja i pronalaska počinitelja istih;
- sprječavanja nezakonitih migracija i
- sprječavanja i otkrivanja drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu sigurnosti.

Značenje pojedinih izraza

Članak 3.

Pojedini izrazi korišteni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1.Granična crta je niz točaka na Zemljinoj površini, određenih u državnom koordinatnom sustavu, kojima se proteže državna granica,

2.Državna granica je ploha koja okomito prolazi graničnom crtom po Zemljinoj površini te odvaja kopneno područje, morski prostor, unutarnje vode, zračni prostor i podzemlje Republike Hrvatske od susjednih država, kao i državna granica na području graničnih prijelaza na aerodromima, morskim lukama i lukama unutarnjih voda preko kojih se odvija međunarodni promet,

3.Schengenski provedbeni sporazum je Konvencija od 19. lipnja 1990. god. o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. godine između vlada Gospodarske unije Beneluxa, Savezne Republike Njemačke i Republike Francuske, o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama,

4.Država potpisnica Schengenskog provedbenog sporazuma je svaka država na koju se odnose odredbe Schengenskog provedbenog sporazuma,

5.Vanjska granica je, nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj, državna granica Republike Hrvatske s državom koja nije država potpisnica Schengenskog provedbenog sporazuma, kao i granica na aerodromima i morskim lukama, odnosno lukama unutarnjih voda preko kojih se odvija međunarodni promet, ukoliko nisu unutarnje granice,

6.Unutarnja granica je, nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj, zajednička državna granica Republike Hrvatske s državom potpisnicom sporazuma, kao i granica na aerodromima, morskim lukama i lukama unutarnjih voda, preko kojih se odvija neposredni međunarodni promet, isključivo s teritorija i na teritorij država potpisnica Schengenskog provedbenog sporazuma,

7.Unutarnji let je, nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj, neposredni let između

država na koje se odnose odredbe Schengenskog provedbenog sporazuma,

8. Unutarnja plovidba je, nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj, neposredna redovna trajektna i putnička plovidba između država na koje se odnose odredbe Schengenskog provedbenog sporazuma,

9. Graničnu policiju čine policijski službenici Ministarstva unutarnjih poslova koji obavljaju poslove nadzora državne granice; sprječavanja i otkrivanja nezakonitog ulaska i boravka osoba te suzbijanja prekograničnog kriminala u dubini državnog područja; kao i druge poslove određene ovim Zakonom,

10. Granična kontrola sadrži mjere i postupke granične policije koji se poduzimaju isključivo prilikom kontrole namjeravanoga prelaska državne granice ili neposredno nakon obavljenog prelaska državne granice,

11. Operator je:

- pravna ili fizička osoba koja je vlasnik ili korisnik aerodroma (operator aerodroma);
- lučka uprava morske luke i luke unutarnjih voda, koje upravljaju lučkim područjem;
- pravna osoba koja skrbi o željezničkom prometu, odnosno željezničkim stabilnim postrojenjima.

II. TIJELO I OVLASTI ZA NADZOR DRŽAVNE GRANICE

Tijelo koje obavlja nadzor državne granice

Članak 4.

Nadzor državne granice u nadležnosti je Ministarstva unutarnjih poslova (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

Poslove nadzora državne granice obavlja granična policija.

Iznimno, Vlada Republike Hrvatske može na prijedlog Ministarstva, ukoliko to dopuštaju sigurnosni razlozi te iz ekonomičnosti, uredbom odrediti da na pojedinim graničnim prijelazima graničnu kontrolu obavljaju službenici carine.

Kada graničnu kontrolu obavljaju službenici carine, policijski službenici im daju upute i pružaju stručnu pomoć.

Granična policija u obavljanju poslova nadzora državne granice surađuje sa drugim državnim tijelima te se u tu svrhu mogu osnivati i koordinirajuća tijela.

Ovlasti

Članak 5.

Pri obavljanju poslova nadzora državne granice policijski službenici primjenjuju ovlasti propisane ovim Zakonom i ovlasti sadržane u drugim zakonima.

U cilju sprječavanja neposrednog ugrožavanja javne sigurnosti i reda, prije svega života i zdravlja ljudi te imovine, policijski službenici pri obavljanju nadzora državne granice mogu primjenjivati i druge nužne mjere.

Načelo razmjernosti

Članak 6.

Policijski službenici pri obavljanju poslova nadzora državne granice smiju primjenjivati samo one ovlasti s kojima su pojednici ili zajednica najmanje pogodeni, a s kojim se može ostvariti Zakonom određen cilj.

Primjena ovlasti ne smije prouzročiti štetu koja bi mogla biti u očitom nesrazmjeru s njihovom namjenom i predviđenom cilju njihove uporabe.

Propisane ovlasti smiju se primjenjivati samo dok se ne ostvari cilj zbog kojeg se primjenjuju ili do trenutka kada se pokaže da se primjenom tih ovlasti cilj ne može ostvariti.

Omogućavanje nadzora državne granice

Članak 7.

Granična policija je ovlaštena postaviti i koristiti tehnička sredstva i koristiti službene pse za obavljanje nadzora državne granice te postavljati prepreke s kojima se onemogućava nezakonito prelaženje državne granice.

Vlasnici ili posjednici zemljišta dužni su omogućiti slobodan prolaz za neometano obavljanje poslova nadzora državne granice te radi postavljanja i održavanja propisanih oznaka područja graničnog

prijelaza iz članka 16. ovog Zakona, kao i graničnih i drugih oznaka uz granicu iz članka 34. i 35. ovog Zakona.

Policjski službenici se mogu kretati po zemljištu, kada je to nužno za uspješno obavljanje nadzora državne granice, neovisno o odredbama drugih propisa i o volji vlasnika ili posjednika, i u tu svrhu koristiti sve vrste prijevoznih sredstava.

III. PRELAZAK DRŽAVNE GRANICE I GRANIČNI PRIJELAZ

Prelazak državne granice

Članak 8.

Prelazak državne granice je svako kretanje ljudi preko državne granice.

Državnu granicu, a nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma državnu granicu koja nije unutarnja granica, smije se prelaziti samo na za to određenim graničnim prijelazima, u vrijeme, na način koji je u skladu s namjenom graničnih prijelaza i s ispravama propisanim za prelazak državne granice.

U slučaju više sile ili ako je međunarodnim ugovorom tako određeno, državna granica se može prijeći bilo kada i na bilo kojem mjestu. Osobe koje su prešle državnu granicu zbog više sile moraju o tome bez odlaganja obavijestiti graničnu policiju.

Prelazak unutarnje granice

Članak 9.

Nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma, unutarnje granice mogu se prelaziti bez granične kontrole bilo kada i na bilo kojem mjestu.

Nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma granična kontrola se ne provodi na unutarnjim letovima i unutarnjoj plovidbi.

Ako je potrebno, radi održavanja javnog reda ili nacionalne sigurnosti, ministar unutarnjih poslova može donijeti naredbu da se unutarnja granica ili njezini dijelovi smiju prelaziti samo na za to određenim graničnim prijelazima uz obavljanje granične kontrole.

Granično odobrenje

Članak 10.

Ukoliko nije drugačije uređeno međunarodnim ugovorom i kada postoji opravdani interes, nadležna policijska uprava, u suglasnosti sa nadležnom carinarnicom, na zahtjev osobe ili grupe osoba, može izdati granično odobrenje za prelazak državne granice izvan graničnog prijelaza, izvan utvrđenog načina prelaska i radnog vremena.

Granično odobrenje se izdaje poimenično određenim osobama na rok do godinu dana.

Granično odobrenje će se oduzeti ukoliko se utvrdi da se zloupotrebljava, ne koristi ili ako su prestali razlozi zbog kojih je izdano.

Međunarodni tranzitni promet

Članak 11.

Granična kontrola se neće obavljati u međunarodnom tranzitnom zračnom prometu nakon pristajanja zrakoplova na aerodromu, ako putnici ne napuštaju zrakoplov ili se nalaze u prostoru za tranzit putnika na području graničnog prijelaza.

Iz sigurnosnih razloga te ako postoji osnova sumnje o zlouporabi propisa o zrakoplovno-tranzitnoj vizi, na određenim letovima iz stavka 1. ovog članka, mogu se poduzeti potrebne mjere radi zaštite sigurnosti.

Odredbe stavka 1. i 2. ovog članka se na odgovarajući način primjenjuju na morske luke i luke unutarnjih voda preko kojih se odvija međunarodni promet.

Određivanje graničnih prijelaza

Članak 12.

Granični prijelazi su mjesta određena za prelazak državne granice u cestovnom, željezničkom, zračnom, pomorskom i riječnom prometu, na kojima se granična kontrola obavlja stalno, sezonski ili privremeno.

Granični prijelazi mogu biti otvoreni za međunarodni i pogranični promet.

Vlada Republike Hrvatske uredbom određuje granične prijelaze, vrijeme i način prelaska preko državne granice.

Iznimno od stavka 3. ovog članka, granične prijelaze sa susjednom državom, vrijeme i način prelaska preko državne granice, Vlada Republike Hrvatske određuje u skladu s međunarodnim ugovorom.

Privremeni granični prijelaz

Članak 13.

Iznimno, privremeni granični prijelaz može rješenjem odrediti ministar unutarnjih poslova uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra financija i nadležnog tijela susjedne države, ako je to potrebno za održavanje kratkotrajnih djelatnosti kao što su:

- kulturne, vjerske, znanstvene, stručne i turističke aktivnosti;
- sportske priredbe;
- potreba za preusmjeravanje prometa;
- obavljanje aktivnosti koje proizlaze iz međunarodnih ugovora;
- poljoprivredne i druge gospodarske aktivnosti.

U slučaju određivanja privremenog graničnog prijelaza na aerodromu, morskoj luci i luci unutarnjih voda, ministar unutarnjih poslova donosi rješenje uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra financija i ministra pomorstva, prometa i veza.

Privremeni granični prijelaz se može odrediti u trajanju do 3 mjeseca tijekom kalendarske godine, u slučaju iz stavka 1., podstavka 5. ovog članka, prema kojem se granični prijelaz može odrediti za vrijeme trajanja tih aktivnosti ili dok postoji opravdani interes.

U rješenju o određivanju privremenog graničnog prijelaza odredit će se vrijeme, način i drugi uvjeti prelaska preko državne granice.

Troškovi uređenja i rada privremenog graničnog prijelaza podmiruju se iz Državnog proračuna.

Protiv rješenja iz ovog članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Uvjeti izgradnje i opremanja graničnih prijelaza, te obveze operatora

Članak 14.

Granični prijelazi moraju biti izgrađeni i opremljeni tako da omogućavaju učinkovito i sigurno obavljanje granične kontrole, sukladno standardima i uvjetima koje uredbom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Operatori su dužni s pripadajućim objektima i organizacijom, omogućiti da se granična kontrola obavlja nesmetano u skladu s odredbama ovog Zakona.

Operator aerodroma na kojem se obavlja međunarodni promet, mora osigurati prostor koji omogućava da se putnike na međunarodnim letovima može odvojiti od drugih putnika, kao i prostor za smještaj stranaca koji ne ispunjavaju uvjete za ulazak u zemlju u skladu s posebnim zakonom.

Troškove uređenja i opremanja graničnih prijelaza na aerodromima, morskim lukama, lukama unutarnjih voda i na željeznicama snose operatori, a ostalih graničnih prijelaza nadležna državna tijela na teret državnog proračuna.

Međusobni odnosi između operatora i tijela za obavljanje nadzora državne granice u svezi korištenja prostora i objekata za obavljanje granične kontrole uređuju se ugovorom.

Područje graničnog prijelaza

Članak 15.

Području graničnog prijelaza pripada prostor koji je potreban za obavljanje granične kontrole i drugih graničnih formalnosti, kao i neposredna okolica s objektima koji su potrebni za nesmetano i sigurno odvijanje prometa i obavljanje granične kontrole te drugih graničnih formalnosti.

Područje graničnog prijelaza rješenjem određuje nadležna policijska uprava, uz prethodno pribavljeni mišljenje nadležne carinarnice, nadležne uprave Ministarstva pomorstva, prometa i veza, te suglasnost Ministarstva.

Na zajedničkim lokacijama graničnih prijelaza, područje graničnog prijelaza određuje se sukladno međunarodnim ugovorom.

Područje graničnog prijelaza je od posebnog sigurnosnog značenja.

Označavanje graničnog prijelaza i njegovog područja

Članak 16.

Granični prijelaz i njegovo područje označava se propisanim oznakama i drugom signalizacijom.

Oznake i drugu signalizaciju iz stavka 1. ovog članka, na prijedlog granične policije, postavlja i održava Ministarstvo financija.

Iznimno od stavka 2. ovog članka, oznake i drugu signalizaciju graničnog prijelaza i njegovog područja na aerodromima, morskim lukama, lukama unutarnjih voda i na željeznici, postavlja i održava operator.

Gradnja i postavljanje objekata na području graničnog prijelaza

Članak 17.

Gradnja, postavljanje, odnosno promjena namjene objekta na području graničnog prijelaza ne smije, u svojoj realizaciji, ometati obavljanje granične kontrole i provođenje sigurnosnih mjera na državnoj granici.

Investitor ili projektant dužan je pribaviti potvrdu Ministarstva o usklađenosti glavnog, odnosno idejnog projekta s posebnim uvjetima iz stavka 1. ovog članka.

Potvrda iz stavka 2. ovog članka neće se izdati ako bi objekat, uređaj ili djelatnost ometala obavljanje granične kontrole i sigurnosnih mjera na državnoj granici.

Kretanje i zadržavanje na graničnom prijelazu

Članak 18.

Na području graničnog prijelaza dopušteno je kretanje i zadržavanje samo osobama koje namjeravaju preći državnu granicu, ili koje su državnu granicu već prešle te se na graničnom prijelazu zadržavaju zbog granične kontrole, kao i drugim osobama koje imaju za to opravdani razlog.

Putnici i druge osobe, koje se nalaze na graničnom prijelazu odnosno području graničnog prijelaza, moraju postupati po upozorenjima i zapovjedima službenika koji obavljaju graničnu kontrolu.

Obveze osoba koje obavljaju djelatnost na području graničnog prijelaza

Članak 19.

Operator, druga pravna osoba i fizička osoba kao obrtnik, koji na području graničnog prijelaza obavlja gospodarsku djelatnost, dužan je nadležnoj policijskoj postaji dostaviti osobne podatke zaposlenika prije nego što zaposlenik započne s radom na području graničnog prijelaza.

Ministar unutarnjih poslova može donijeti naredbu da zaposlenici iz stavka 1. ovog članka, za kretanje i zadržavanje na području određenih graničnih prijelaza, moraju na vidnom mjestu nositi iskaznicu na kojoj su sadržani ime i prezime, fotografija i podaci o nazivu operatora, pravne osobe ili ime i prezime fizičke osobe kao obrtnika kod kojih su zaposleni.

Operator, druga pravna osoba i fizička osoba kao obrtnik iz stavka 1. i 2. ovog članka, je dužan pribaviti iskaznicu za zaposlenika prije njegovog započinjanja rada na području graničnog prijelaza i snositi troškove njene izrade.

Obveze zapovjednika ili voditelja plovila

Članak 20.

Zapovjednik teretnog ili putničkog broda, u međunarodnom prometu, koji uplovi u teritorijalno more Republike Hrvatske, dužan je najkraćim uobičajenim plovnim putem uploviti u luku u kojoj se nalazi pomorski granični prijelaz, radi obavljanja granične kontrole, osim u slučaju neškodljivog prolaska.

Voditelj jahte ili brodice namijenjene razonodi ili športu u međunarodnom prometu, koji uplovi u teritorijalno more Republike Hrvatske, dužan je najkraćim plovnim putem uploviti u najbližu luku u kojoj se nalazi pomorski granični prijelaz, radi obavljanja granične kontrole, osim u slučaju neškodljivog prolaska.

Odredbe stavka 1. i 2. ovog članka odgovarajuće se primjenjuju i na međunarodni promet na unutarnjim vodama Republike Hrvatske, u slučaju namjere pristajanja uz obalu.

Pristajanje plovila u međunarodnom prometu izvan pomorskog ili riječnog graničnog prijelaza, osim u slučaju više sile, odobrava nadležna policijska postaja u suglasnosti s nadležnom kapetanijom i carinarnicom.

Zapovjednik ili voditelj plovila iz stavka 1. i 2. ovog članka, po dolasku iz inozemstva i prije odlaska u inozemstvo dužan je predati graničnoj policiji popis članova posade i putnika na plovilu, osim ako je međunarodnim ugovorom ili drugim propisom drugačije uređeno te joj dati na uvid njihove isprave propisane za prelazak državne granice.

Zapovjednik putničkog broda na kružnom putovanju u međunarodnom prometu, obvezan je graničnoj policiji dostaviti popis članova posade i putnika najkasnije 24 sata prije pristupanja graničnoj kontroli.

Obveze zapovjednika, voditelja ili vlasnika plovila nakon pristajanja u luku

Članak 21.

Zapovjednik ili voditelj plovila dužan je nakon pristajanja u luku prijaviti najbližoj policijskoj postaji svaku osobu koja se nalazi na plovilu bez isprava propisanih za prelazak državne granice ili bez putne karte te koja se ukrcala na plovilo bez odobrenja zapovjednika ili voditelja.

Zapovjednik ili voditelj plovila ne smije dopustiti da se osoba iz stavka 1. ovog članka ili osoban kojoj je ulazak u Republiku Hrvatsku zabranjen, iskrca s plovila u luku, bez odobrenja granične policije.

U slučaju da se osoba iz stavka 1. i 2. ovog članka iskrca s plovila u luku bez odobrenja granične policije, zapovjednik, voditelj ili vlasnik plovila dužan je podmiriti troškove njezinog boravka te njenog udaljenja iz Republike Hrvatske.

Ukrcaj osoba na plovilo izvan graničnog prijelaza

Članak 22.

Izvan graničnog prijelaza, osim u slučaju spašavanja osoba, zapovjednik ili voditelj plovila u međunarodnom prometu ne smije obaviti ukrcaj ili iskrcaj osoba.

Slučaj iz stavka 1. ovog članka, zapovjednik ili voditelj plovila u međunarodnom prometu dužan je odmah prijaviti najbližoj policijskoj postaji.

Odobrenje članu posade za kretanje u mjestu boravka

Članak 23.

Članu posade stranog teretnog ili putničkog broda, koji nema potrebnu vizu, za vrijeme zadržavanja broda na području graničnog prijelaza ili luke, može se izdati odobrenje za kretanje na području mesta u kojem se nalazi luka.

Odobrenje iz stavka 1. ovog članka, na zahtjev zapovjednika stranog broda, izdaje policijska postaja nadležna za granični prijelaz, za vrijeme zadržavanja broda, a najduže do 30 dana.

Odredbe stavka 1. i 2. ovog članka odgovarajuće se primjenjuju i u zračnom prometu.

Obveze strojovođe vlaka u međunarodnom prometu

Članak 24.

Strojovođa vlaka u međunarodnom prometu ne smije zaustaviti vlak na dijelu pruge između državne granice i graničnog prijelaza, osim kada je to nužno zbog reguliranja željezničkog prometa ili u slučaju više sile.

Ako strojovođa zaustavi vlak, koji je prešao državnu granicu, na otvorenoj pruzi izvan područja graničnog prijelaza, dužan je poduzeti potrebne mjere u svrhu onemogućavanja putnicima napuštanja vlaka i o njegovom zaustavljanju obavijestiti graničnu policiju.

IV. GRANIČNA KONTROLA

Mjesto obavljanja i troškovi granične kontrole

Članak 25.

Granična kontrola obavlja se na području graničnog prijelaza.

Granična kontrola se može obaviti i izvan područja graničnog prijelaza u vlakovima, zrakoplovima i plovilima ili na drugom mjestu.

Iznimno, granična kontrola iz stavka 2. ovog članka, radi osobito važnih zdravstvenih ili tehničkih razloga može se obaviti i na zahtjev stranke.

Granična kontrola ili dio granične kontrole može se obavljati, ukoliko je to sukladno međunarodnom ugovoru i na području druge države.

Troškove kontrole, iz stavka 3. ovog članka, snosi stranka u slučaju kada je ona zahtjevala kontrolu, prema rješenju o visini troškova kojeg donosi ministar unutarnjih poslova.

Obveza podvrgavanja graničnoj kontroli

Članak 26.

Osoba koja namjerava prijeći ili je već prešla graničnu crtu, osim granične crte na unutarnjoj granici nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma, dužna je dati na uvid isprave propisane za prelazak državne granice, podvrgnuti se graničnoj kontroli i ne smije napustiti područje graničnog prijelaza dok nije obavljena granična kontrola ili na drugi način izbjegći graničnu kontrolu.

Osoba iz stavka 1. ovog članka je dužna policijskom službeniku pojasniti sve okolnosti vezane za ispunjavanje uvjeta prelaska državne granice i postupati po upozorenjima i zapovjedima službenika koji obavljaju graničnu kontrolu.

Poslovi granične kontrole

Članak 27.

Poslovi granične kontrole obuhvaćaju:

- kontrolu osoba,
- kontrolu stvari i
- kontrolu prijevoznog sredstva.

Pri obavljanju poslova iz stavka 1. ovog članka policijski službenici smiju koristiti odgovarajuća tehnička pomagala i službene pse.

Kontrola osoba

Članak 28.

Policijski službenik pri obavljanju kontrole osoba ovlašten je:

- tražiti na uvid isprave propisane za prelazak državne granice,

- provjeriti da li su ispunjeni uvjeti za boravak u Republici Hrvatskoj, osobito da li putnik ima dovoljno financijskih sredstava i da li je točna navedena svrha putovanja;
- unijeti u isprave propisane za prelazak državne granice podatke o ulasku i izlasku iz zemlje, podatke o zapriječavanju ulaska u zemlju i druge relevantne podatke;
- kada postoji sumnja u vjerodostojnost isprave za prelazak državne granice, uzeti otiske prstiju i dlanova, te druge biometrijske podatke;
- zadržati osobu u vremenu prijeko potrebnom za obavljanje granične kontrole,
- dati upozorenja i zapovjedi u cilju pravilnog, nesmetanog i brzog odvijanja granične kontrole,
- obaviti provjeru u potražnim evidencijama,
- ako na drugi način nije moguće obaviti kontrolu, obaviti kontrolu osobe pregledom ili pretraživanjem. U smislu ovog članka pretraživanje ne podrazumjeva pretraživanje tjelesnih šupljina.

Kontrola stvari i prijevoznog sredstva

Članak 29.

Kontrola stvari obuhvaća kontrolu predmeta koje osoba, koja namjerava preći državnu granicu, ima sa sobom ili u prijevoznom sredstvu.

Policijski službenik ovlašten je zahtijevati od osobe da pokaže predmete koje ima kod sebe te izvršiti njihov pregled u cilju pronalaska zabranjenih stvari i predmeta ili zbog utvrđivanja identiteta.

Kontrola prijevoznog sredstva je kontrola koja obuhvaća unutarnji i vanjski vizualni pregled prijevoznog sredstva, pretragu prijevoznog sredstva i provjeru u potražnim evidencijama

Policijski službenik će obaviti pretragu prijevoznog sredstva u slučaju kada postoji osnova sumnje da osoba u prijevoznom sredstvu prevozi skrivene osobe, zabranjene predmete ili stvari koje bi pridonijele utvrđivanju njezinog identiteta ili identiteta drugih putnika, radi sprječavanja nezakonitog prelaska državne granice, te kada je potrebna pretraga svih njegovih dijelova, uključujući i rastavljanje prijevoznog sredstva.

Pravo nazočnosti pri pregledu ili pretrazi

Članak 30.

Vlasnik prijevoznog sredstva i vlasnik stvari, odnosno osoba koja ih posjeduje, može biti nazočna pri pregledu, odnosno pretrazi.

Postupanje sukladno drugim propisima

Članak 31.

Kada policijski službenik pri pregledu ili pretrazi osobe, stvari ili prijevoznog sredstva nađe predmete koji se trebaju oduzeti po odredbama Zakona o kaznenom postupku odnosno Zakona o prekršajima ili predmete koji su potrebni za vođenje kaznenog ili prekršajnog postupka, policijski službenik će nastaviti postupak po odredbama zakona koji uređuje kazneni ili prekršajni postupak.

Kada policijski službenik pri pregledu ili pretrazi osobe, stvari ili prijevoznog sredstva pronađe predmete koji nisu potrebni za provođenje postupaka iz stavka 1. ovog članka, a u nadležnosti su carinskih ili drugih državnih tijela, daljnji postupak prepušta se tim tijelima.

Popuštanje u režimu granične kontrole

Članak 32.

Kada iz posebnih razloga nije moguće obaviti graničnu kontrolu u cijelosti i kada unatoč tome što su iskorištene sve kadrovske i organizacijske mogućnosti, dođe do neprihvatljivo dugih razdoblja čekanja na prelazak granice ili drugih većih smetnji pri odvijanju prometa preko graničnog prelaza, policijski službenik nadležan za organizaciju i vođenje granične kontrole smije privremeno odrediti popuštanje u graničnoj kontroli. Pritom, policijski službenik odgovoran za organizaciju i vođenje granične kontrole određuje prioritetne ciljeve granične kontrole koji trebaju biti prilagođeni konkretnim uvjetima tako da granična kontrola bude što učinkovitija.

Pri određivanju prioritetnih ciljeva granične kontrole, kontrola ulaska u državu, u pravilu, ima prednost pred kontrolom izlaska iz države.

Ulazak pripadnika stranih službi sigurnosti u Republiku Hrvatsku

Članak 33.

Ulazak u Republiku Hrvatsku može se odobriti pripadniku stranih službi sigurnosti u odori s kratkim vatrenim oružjem i vozilom koje je označeno njihovim oznakama.

Odobrenje za ulazak pripadniku stranih službi sigurnosti iz stavka 1. ovog članka na područje Republike Hrvatske izdaje Ministarstvo pod uvjetom da to nije u suprotnosti s interesima Republike Hrvatske.

U odobrenju se mogu odrediti posebni uvjeti za ulazak.

Pripadnici stranih službi sigurnosti iz stavka 1. ovog članka, koji su članovi radnih delegacija u službenom posjetu, smiju ući u Republiku Hrvatsku i bez posebnog odobrenja, nositi odoru i osobno naoružanje ako je ono sastavni dio odore, uz prethodnu pisanu najavu Ministarstvu.

Pripadnici stranih službi sigurnosti koji neposredno štite predstavnike stranih država ili predstavnike međunarodnih organizacija i institucija tijekom posjeta Republici Hrvatskoj, mogu unijeti i nositi kratko vatreno oružje i pripadajuće streljivo uz odobrenje Ministarstva.

Iznimno, odobrenje iz stavka 2. i 5. ovog članka može se izdati i za tranzitiranje preko područja Republike Hrvatske.

Odobrenja iz ovog članka oslobođena su plaćanja upravnih pristojби.

V. GRANIČNA CRTA I ZAŠTITA DRŽAVNE GRANICE

Razgraničavanje, obilježavanje i uređivanje granične crte

Članak 34.

Nadležno tijelo Vlade Republike Hrvatske za provođenje granične politike, zajedno s nadležnim tijelima susjednih država, obavlja poslove razgraničavanja i utvrđivanja državne granice te pripreme za sklapanje međunarodnih ugovora o državnoj granici.

Ministarstvo vanjskih poslova pruža stručno-tehničku pomoć nadležnom tijelu Vlade Republike Hrvatske pri obavljanju poslova iz stavka 1. ovog članka.

Poslove izmjere, označavanja, obnove i održavanja graničnih oznaka na uređenoj državnoj granici te pripremu dokumenata o državnoj granici obavlja Državna geodetska uprava.

Upozoravanje na graničnu crtu

Članak 35.

Uz prometnice, koje vode prema graničnoj crti, te na aerodromima, morskim lukama i lukama unutarnjih voda preko kojih se odvija međunarodni promet, obavijesnim pločama se upozorava na članstvo Republike Hrvatske i po potrebi susjednih država u Europskoj Uniji.

Ako granična crta nije dovoljno prepoznatljiva, u blizini granične crte, na prometnicama i drugim komunikacijama, mogu se postaviti posebne natpisne ploče i signalizacija s kojima se upozorava na približavanje graničnoj crti.

Posebne natpisne ploče i signalizaciju, na prijedlog granične policije, postavlja Državna geodetska uprava.

Na posebne natpisne ploče i signalizaciju zabranjeno je postavljati druge ploče ili signalizaciju kojima bi se smanjivala vidljivost ploča i signalizacije kojima se upozorava na graničnu crtu.

Vidljivost granične crte i zabrana djelatnosti uz graničnu crtu

Članak 36.

Ako granična crta sukladno međunarodnom ugovoru treba biti očišćena od stabala, grmlja i drugog raslinja koja smanjuju vidljivost graničnih oznaka ili pružanje granične crte, i ako međunarodni ugovor ne propisuje drugačije, za osiguranje preglednosti nadležna je Državna geodetska uprava.

Vlada Republike Hrvatske može iz razloga sigurnosti uredbom zabraniti plovidbu, lov, ribolov, prelet letjelica i drugih naprava za letenje, kretanje, zadržavanje i naseljavanje uz graničnu crtu. Zabrana traje dok traju razlozi sigurnosti.

Pojedinačni ili grupni lov u dubini 300 metara od granične crte mora se pisano najaviti nadležnoj policijskoj postaji najkasnije 24 sata prije početka lova.

Zbog vidljivosti granične crte ministar unutarnjih poslova može naredbom zabraniti sadnju ili sjetvu određenih vrsta poljoprivrednih kultura, drveća i drugog raslinja uz graničnu crtu.

Ako uslijed odluke iz stavka 4. ovog članka nastupi šteta pravnim i fizičkim osobama, iste nemaju pravo na naknadu.

Uređenje prostora uz granicu

Članak 37.

U postupku donošenja prostornog plana županije, kojim se uređuje i prostor koji seže 100 metara od granične crte, sukladno posebnom zakonu, potrebna je suglasnost Ministarstva.

Ministarstvo neće izdati suglasnost za donošenje prostornog plana iz stavka 1. ovog članka, ako bi se dovela u pitanje sigurnost i preglednost državne granice.

Zaštita državne granice

Članak 38.

Zaštita državne granice obuhvaća nadzor kretanja osoba i prijevoznih sredstava uz državnu granicu radi zaštite njene nepovredivosti.

Povrede državne granice

Članak 39.

Povrede državne granice su granični incidenti i druge radnje koje imaju za posljedicu povredu državne granice.

Granični incidenti su aktivnosti stranih državnih tijela na području Republike Hrvatske, koje nisu dopuštene međunarodnim ugovorima ili propisima Republike Hrvatske, kao i svako drugo narušavanje nepovredivosti državne granice koje počine službenici državnih i lokalnih tijela susjednih država.

Ministarstvo vanjskih poslova u suradnji sa Ministarstvom utvrđuje i rješava granične incidente.

Ministarstvo utvrđuje i rješava ostale povrede državne granice te po potrebi o tome izvješćuje Ministarstvo vanjskih poslova.

VI. POSLOVI GRANIČNE POLICIJE U UNUTRAŠNJOSTI DRŽAVE

Poslovi granične policije u unutrašnjosti

Članak 40.

Poslovi granične policije u unutrašnjosti u smislu ovog Zakona su mјere i radnje koje se poduzimaju radi sprječavanja i otkrivanja nezakonitog ulaska i boravka osoba i suzbijanja prekograničnog kriminala.

Policijski službenici ovlašteni su obavljati kontrolu osoba, prijevoznih sredstava i stvari na prometnim pravcima i objektima značajnim za prekogranični promet, radi sprječavanja nezakonitog ulaska i boravka na području Republike Hrvatske te sprječavanja i otkrivanja prekograničnog kriminala, ako to opravdava sigurnosno stanje i ako se po policijskim spoznajama ili obavijestima drugih državnih tijela i nadležnih sigurnosnih službi mogu pronaći počinitelji navedenih kažnjivih djela.

VII. MEĐUNARODNA GRANIČNA SURADNJA

Međunarodna granična policijska suradnja

Članak 41.

Međunarodna granična policijska suradnja obuhvaća djelatnost stranih policijskih službi na državnom području Republike Hrvatske, odnosno policije Ministarstva Republike Hrvatske na stranom državnom području, suradnju sa stranim službama sigurnosti i razmjenu policijskog službenika za vezu.

Suradnja sa stranim tijelima sigurnosti

Članak 42.

U Republiku Hrvatsku smiju ući ovlašteni policijski službenici i službenici carine drugih država i obavljati iz međunarodnog ugovora određene radnje za nadzor državne granice i druge poslove međunarodne policijske suradnje.

Policijski službenici Republike Hrvatske smiju, sukladno međunarodnom ugovoru, u drugim državama obavljati određene radnje i poslove iz stavka 1. ovoga članka.

Pripadnici stranih službi iz stavka 1. ovog članka, mogu na području Republike Hrvatske, pod uvjetom uzajamnosti, bez posebnog odobrenja koristiti tehničku opremu i vozila sa svojim oznakama, nositi odoru, kratko osobno naoružanje i druga sredstva prisile, ako je to sastavni dio njihove službene odore.

Policjski službenik za vezu

Članak 43.

Vlada Republike Hrvatske sukladno međunarodnom ugovoru može policijske službenike uputiti u inozemstvo radi obavljanja poslova međunarodne policijske suradnje, pri čemu im određuje konkretne zadaće i ovlasti.

VIII. PRIKUPLJANJE OSOBNIH PODATAKA I EVIDENCIJE

Prikupljanje, obrada i korištenje podataka

Članak 44.

Tijekom obavljanja nadzora državne granice i drugih poslova iz ovog Zakona granična policija je ovlaštena od osoba prema kojima primjenjuje policijske ovlasti, neposredno prikupljati osobne podatke koji se pohranjuju i obrađuju u evidencijama, uz primjenu tehničkih pomagala sukladno ovom Zakonu, kao i koristiti osobne i druge podatke iz evidencija koje se uspostavljaju i vode temeljem drugih zakona,

Granična policija je dužna prilikom prikupljanja, obrade i korištenja podataka iz stavka 1. ovog članka pridržavati se i odredbi posebnog zakona koji propisuje zaštitu osobnih podataka.

Uređaji za prikupljanje podataka

Članak 45.

Granična policija je ovlaštena pri obavljanju nadzora državne granice, u cilju traganja, utvrđivanja identiteta i pronalaska počinitelja kaznenih djela i prekršaja, obavljati fotografiranje, snimanje i video nadzor kao i primjenjivati druga tehnička pomagala. Navedeni uređaji mogu biti automatski.

Uređaji iz stavka 1. ovog članka, kada su postavljeni na području graničnih prijelaza, moraju biti vidljivi. Osobe koje se nalaze na takvom području moraju biti upozorene na takve uređaje.

Ukoliko se primjenom uređaja i drugih tehničkih pomagala iz stavka 1. i 2. ovog članka snimaju osobni podaci, potrebno je te snimke uništiti u roku od 1 godine, osim ako nisu potrebni za progona počinitelja kaznenih djela ili prekršaja.

Evidencije

Članak 46.

Granična policija je ovlaštena za potrebe učinkovitog obavljanja nadzora državne granice i drugih poslova iz ovog Zakona voditi:

- evidenciju osoba nad kojima je provedena granična kontrola;
- evidenciju osoba za koje je obavljen postupak utvrđivanja identiteta po članku 40. ovog Zakona;
- evidenciju osoba kojima je izdano granično odobrenje;
- evidenciju o izdanom odobrenju boravka članu posade stranog broda u mjestu u kojem se nalazi granični prijelaz za međunarodni promet,
- evidenciju odobrenja za ulazak u Republiku Hrvatsku pripadnika službi sigurnosti u odori s oružjem i vozilom,
- evidenciju osoba kojima su izdane iskaznice za kretanje na području graničnog prijelaza,
- evidenciju osoba koje se počinile povredu državne granice,
- evidenciju fizičkih osoba koje su najavile lov uz graničnu crtu.

Osobni podaci

Članak 47.

U evidenciji iz članka 46., stavka 1., podstavka 1. ovog Zakona smiju se prikupljati, pohranjivati i obrađivati sljedeći osobni podaci: ime i prezime, podaci o rođenju, matični broj građana, prebivalište, državljanstvo, podaci o ispravi s kojom osoba prelazi državnu granicu, mjesto, vrijeme i smjer prelaska državne granice te otisci prstiju, otisci dlanova i podaci o drugim tjelesnim identifikacijskim znacima, ako su bili uzeti.

U evidenciji iz članka 46., stavka 1., podstavka 2. ovog Zakona, smiju se prikupljati, pohranjivati i obrađivati slijedeći podaci: ime i prezime, podaci o rođenju, matični broj građana, prebivalište, državljanstvo, podaci o ispravi na temelju koje je utvrđen identitet i o načinu utvrđivanja identiteta te otisci prstiju, otisci dlanova i podaci o drugim tjelesnim identifikacijskim znacima ako su bili uzeti.

U evidenciji iz članka 46., stavka 1., podstavka 3. ovog Zakona smiju se prikupljati, pohranjivati i obrađivati slijedeći podaci: ime i prezime, podaci o rođenju, matični broj građana, prebivalište, državljanstvo, mjesto i vrijeme odobreno za prelazak državne granice.

U evidenciji iz članka 46., stavka 1., podstavka 4. ovog Zakona smiju se prikupljati, pohranjivati i obrađivati slijedeći podaci: ime i prezime, podaci o rođenju, prebivalište, državljanstvo, naziv tvrtke brodara, broj i vrsta isprave na temelju koje je izdano odobrenje, rok važenja odobrenja.

U evidenciji iz članka 46., stavka 1., podstavka 5. ovoga Zakona, smiju se prikupljati, pohranjivati i obrađivati sljedeći podaci: ime i prezime, podaci o rođenju, prebivalište, državljanstvo, vrsta i broj putne isprave na temelju koje je izdano odobrenje, rok važenja odobrenja.

U evidenciji iz članka 46., stavka 1., podstavka 6. ovoga Zakona, smiju se prikupljati, pohranjivati i obrađivati sljedeći podaci: ime i prezime, podaci o rođenju, matični broj građana, prebivalište, državljanstvo, naziv pravne ili fizičke osobe kao obrtnika kod kojeg su zaposleni, broj isprave na temelju koje je izdana iskaznica, rok važenja iskaznice.

U evidenciji iz članka 46., stavka 1., podstavka 7. ovoga Zakona, smiju se prikupljati, pohranjivati i obrađivati sljedeći podaci: ime i prezime, podaci o rođenju, matični broj građana, prebivalište, državljanstvo, vrijeme i mjesto počinjenja povrede državne granice, vrsta, broj i rok važenja isprave s kojom je utvrđen identitet.

U evidenciji iz članka 46., stavka 1., podstavka 8. ovoga Zakona, smiju se prikupljati, pohranjivati i obrađivati sljedeći podaci: ime i prezime, podaci o rođenju, matični broj građana, prebivalište, državljanstvo, naziv lovačkog društva na čijem području uz graničnu crtu se najavljuje lov, mjesto i vrijeme trajanja lova, vrsta, broj i vrijeme važenja isprave temeljem koje je utvrđen identitet.

Podaci u evidenciji iz stavaka 1. i 2. ovog članka čuvaju se 5 godina nakon unosa u evidenciju.

Podaci u evidenciji iz stavka 3. ovog članka čuvaju se 5 godina po proteku vremena od kojeg je poimenično određenoj osobi izdano granično odobrenje.

Podaci u evidenciji iz stavaka 4. i 5. ovog članka čuvaju se 5 godina po proteku vremena za koji su odobrenja izdana.

Podaci u evidenciji iz stavka 6. ovog članka čuvaju se 10 godina od dana izdavanja iskaznice za kretanje na području graničnog prijelaza.

Podaci u evidenciji iz stavka 7. ovog članka čuvaju se 10 godina od dana počinjenja povrede državne granice.

Podaci u evidenciji iz stavka 8. ovog članka čuvaju se voditi 5 godina od dana najave lova uz graničnu crtu.

IX. KAZNENE ODREDBE

Članak 48.

Kaznom zatvora do 30 dana ili novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna, kaznit će se za prekršaj fizička osoba, ako:

1. prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu izvan graničnog prijelaza, izvan radnog vremena graničnog prijelaza ili suprotno namjeni graničnog prijelaza (čl. 8. st. 2.);
2. prijeđe ili pokuša prijeći unutarnju granicu suprotno odredbi za prelazak državne granice (čl. 9. st. 3.);
3. izbjegne graničnu kontrolu ili napusti područje graničnog prijelaza dok granična kontrola još nije obavljena ili na drugi način pokuša izbjegći graničnu kontrolu (čl. 26. st.1.).

Članak 49.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj fizička osoba, ako:

1. ne omogući slobodan prolaz ili na drugi način ometa obavljanje poslova nadzora državne granice (čl. 7. st. 2.);
2. prijeđe državnu granicu zbog više sile, a o tome odmah bez odlaganja ne obavijesti graničnu policiju (čl. 8. st.3.);
3. bez potvrde Ministarstva o usklađenosti glavnog odnosno idejnog projekta s posebnim uvjetima koje treba ispunjavati objekat, započne gradnju postojećeg i promjenu namjene objekta ili uređaja smještenog na području graničnog prijelaza (čl. 17. st. 1 i 2.);
4. se kretala i zadržavala na području graničnog prijelaza bez namjere prelaska državne granice ili podvrgavanja graničnoj kontroli ili bez drugih opravdanih razloga (čl. 18. st. 1);
5. na području graničnog prijelaza ne postupa po upozorenjima i zapovjedima službenika koji obavljaju graničnu kontrolu (čl. 18. st. 2);
6. kao obrtnik nadležnoj policijskoj postaji ne dostavi osobne podatke zaposlenika prije nego što zaposlenik započne s radom na području graničnog prijelaza (čl. 19. st. 1.);

7. na području graničnog prijelaza pri kretanju i zadržavanju na vidnom mjestu sa sobom ne nosi iskaznicu sa propisanim podacima (čl. 19. st. 2.);
8. kao obrtnik ne pribavi iskaznicu za zaposlenika prije nego što zaposlenik započne s radom na području graničnog prijelaza (čl. 19. st. 3.);
9. kao zapovjednik teretnog ili putničkog broda u međunarodnom prometu nakon uploviljenja u teritorijalno more ili unutarnje vode Republike Hrvatske, najkraćim uobičajenim plovnim putem ne uplovi u luku u kojoj se nalazi granični prijelaz, radi obavljanja granične kontrole i ne ispuni obvezu zapovjednika broda (čl. 20. st. 1 i 3.);
10. kao voditelj jahte ili brodice namjenjenih razonodi ili športu u međunarodnom prometu, nakon uploviljenja u teritorijalno more ili u unutarnje vode Republike Hrvatske ne uplovi najkraćim plovnim putem u najbližu luku u kojoj se nalazi granični prijelaz, radi obavljanja granične kontrole i ne ispuni obvezu voditelja (čl. 20. st. 2. i 3.);
11. kao zapovjednik ili voditelj plovila, osim u slučaju više sile, u međunarodnom prometu pristane plovilom izvan pomorskog ili rječnog graničnog prijelaza bez potrebnog odobrenja. (čl. 20. st. 4.);
12. kao zapovjednik ili voditelj plovila, po dolasku iz inozemstva ili prije odlaska u inozemstvo, ne preda graničnoj policiji popis članova posade i putnika na plovilu, odnosno ne da na uvid njihove isprave propisane za prelazak državne granice (čl. 20. st. 5.);
13. kao zapovjednik putničkog broda, najkasnije 24 sata prije pristupanja graničnoj kontroli ne preda graničnoj policiji popis članova posade i putnika na plovilu (čl. 20. st. 6);
14. kao zapovjednik, voditelj ili vlasnik plovila ne ispuni obveze nakon pristajanja u luku (čl. 21. st. 1.,2.,3.);
15. kao zapovjednik ili voditelj plovila u međunarodnom prometu osim u slučaju spašavanja osoba, ukrca ili iskrca osobu izvan graničnog prijelaza (čl. 22. st.1.);
16. kao zapovjednik ili voditelj plovila, u slučaju spašavanja osoba, ukrca ili iskrca osobu izvan graničnog prijelaza, a to ne prijavi odmah bez odlaganja najbližoj policijskoj postaji (čl. 22. st. 2);
17. kao član posade stranog teretnog ili putničkog broda bez propisanog odobrenja zadržava u mjestu luke, tijekom zadržavanja broda na graničnom prijelazu ili u luci (čl. 23. st.1.);
18. kao strojovođa vlaka pri ulasku na teritorij Republike Hrvatske, osim kada je to nužno zbog reguliranja željezničkog prometa ili zbog više sile, zaustavi vlak između državne granice i graničnog prijelaza (čl. 24. st.1.);
19. kao strojovođa vlaka nije poduzeo potrebne mjere radi onemogućavanja izlaska putnika prilikom zaustavljanja ili o zaustavljanju vlaka nije obavijestio graničnu policiju (čl.24. st. 2.);
20. pri graničnoj kontroli ne preda na uvid isprave propisane za prelazak državne granice (čl. 26. st. 1.);

21. ne pojasni sve okolnosti vezane za prelazak državne granice ili ne postupa po upozorenjima i zapovjedima nadležnih službenika koji obavljaju graničnu kontrolu (čl. 26. st. 2.);
22. na znakove upozorenja i drugu signalizaciju postavlja natpisne ploče s drugim upozorenjima kojima se smanjuje vidljivost ploča i druge signalizacije kojima se upozorava na graničnu crtu (čl. 35. st. 4.);
23. obavlja plovidbu, lov, ribolov, prelijeće letjelicama i drugim napravama za letenje, kreće se, zadržava ili naseljava uz graničnu crtu, ako je to uredbom Vlade Republike Hrvatske zabranjeno (čl. 36. st.2.);
24. bez pisane najave nadležnoj policijskoj postaji, najkasnije 24 sata prije početka lova, pojedinačno ili u grupi lovi u dubini 300 metara od granične crte. (čl. 36. st. 3.);
25. sadi ili sije određene vrste drveća i drugog raslinja uz graničnu crtu kada je to naredbom ministra unutarnjih poslova zabranjeno (čl. 36. st. 4.).

Članak 50.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. koja ne omogući slobodan prolaz ili na drugi način ometa obavljanje poslova nadzora državne granice (čl. 7. st.2);
2. koja ne omogući da se granična kontrola obavlja nesmetano, u skladu s odredbama ovog Zakona (čl. 14. st. 2 i 3 .);
3. koja bez potvrde Ministarstva o usklađenosti glavnog, odnosno idejnog projekta s posebnim uvjetima koje treba ispunjavati objekat započne gradnju, postavljanje odnosno promjenu namjene objekta ili uređaja smještenog na području graničnog prijelaza (čl. 17. st.1. i 2.);
4. koja nadležnoj policijskoj postaji ne dostavi osobne podatke zaposlenika prije nego što zaposlenik započne s radom na području graničnog prijelaza (čl. 19. st. 1);
5. koja ne pribavi iskaznicu za svog zaposlenika prije nego što zaposlenik započne s radom na području graničnog prijelaza (čl. 19. st. 3.);
6. čiji zapovjednik broda u međunarodnom prometu nakon uplovjenja u teritorijalno more Republike Hrvatske, najkraćim uobičajenim plovnim putem, ne uplovi u luku u kojoj se nalazi granični prijelaz i ne ispuni obvezu zapovjednika broda (čl. 20. st. 1. i 3.);
7. čiji voditelj jahte ili brodice namjenjenih razonodi ili športu u međunarodnom prometu nakon uplovjenja u teritorijalno more ili u unutarnje vode Republike Hrvatske ne uplovi najkraćim plovnim putem u najbližu luku u kojoj se nalazi granični prijelaz, radi obavljanja granične kontrole i ne ispuni obvezu voditelja (čl. 20. st. 2. i 3.);

8. čiji zapovjednik ili voditelj plovila, osim u slučaju više sile, u međunarodnom prometu pristane plovilom izvan pomorskog ili rječnog graničnog prijelaza bez potrebnog odobrenja. (čl. 20. st. 4.);
9. čiji zapovjednik ili voditelj domaćeg ili stranog plovila po dolasku iz inozemstva ili prije odlaska u inozemstvo ne preda graničnoj policiji popis članova posade i putnika na plovilu, odnosno ne da na uvid njihove isprave propisane za prelazak državne granice (čl. 20. st. 5.);
10. čiji zapovjednik domaćeg ili stranog putničkog broda najkasnije 24 sata prije pristupanja graničnoj kontroli ne preda graničnoj policiji popis članova posade i putnika (čl. 20. st. 6);
11. čiji zapovjednik, voditelj ili vlasnik plovila ne ispunji obveze nakon pristajanja u luku (čl. 21. st. 1.,2.,3.);
12. čiji zapovjednik ili voditelj plovila, osim u slučaju spašavanja osoba, ukrca ili iskrca osobu izvan graničnog prijelaza (čl. 22. st.1.);
13. čiji zapovjednik ili voditelj plovila u slučaju spašavanja osoba, ukrca ili iskrca osobu izvan graničnog prijelaza, a to ne prijavi odmah bez odlaganja najbližoj policijskoj postaji (čl. 22. st. 2);
14. čiji djelatnik obavlja plovidbu, lov, ribolov, prelijeću letjelicama i drugim napravama za letenje, kreću se ili zadržavaju uz graničnu crtu, ako je to uredbom Vlade Republike Hrvatske zabranjeno (čl. 36. st.2.).
15. bez pisane najave nadležnoj policijskoj postaji, najkasnije 24 sata prije početka lova, pojedinačno ili u grupi lovi u dubini 300 metara od granične crte. (čl. 36. st. 3.);
16. koja sadi ili sije određene vrste poljoprivrednih kultura, drveća i drugog raslinja uz graničnu crtu kada je to naredbom ministra unutarnjih poslova zabranjeno (čl. 36. st.4.).

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi za počinjen prekršaj iz stavka 1. ovog članka

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu o standardima i uvjetima koje moraju ispunjavati granični prijelazi za sigurno i ekonomično obavljanje granične kontrole iz članka 14. ovog Zakona.

Ministar unutarnjih poslova donijet će provedbene propise o:

- prelasku unutarnje granice (čl. 9);
- načinu i rokovima izdavanja graničnog odobrenja, izgledu obrasca zahtjeva za izdavanje graničnog odobrenja, obavljanju nadzora i statističkog praćenja izdavanja graničnih odobrenja (čl. 10.);

- uvjetima i načinu određivanja područja graničnih prijelaza (čl. 15.);
- određivanju graničnih prijelaza na kojima osobe koje zbog obavljanja gospodarske djelatnosti na području graničnog prijelaza su dužne nositi iskaznicu kao i o izgledu, obrascu i postupku izdavanja iskaznice (čl.19)
- načinu obavljanja granične kontrole (čl. 25.)
- načinu unosa podataka o ulasku i izlasku iz zemlje, o zapriječavanju ulaska u zemlju i druge podatke u isprave propisane za prelazak državne granice (čl. 28.)
- postavljanju i korištenju tehničkih pomagala te obavljanja fotografiranja, snimanja i video nadzora na graničnim prijelazima i uz državnu granicu (čl. 45.).

Ministar unutarnjih poslova uz suglasnost ministra financija donijet će provedbeni propis o:

- određivanju privremenih graničnih prijelaza i određivanju visine troškova (čl. 13.).
- o visini troškova obavljanja granične kontrole izvan područja graničnog prijelaza (čl.25)
- obliku, sadržaju i načinu postavljanja propisanih znakova i signalizacije (čl. 16. i 35).

Ministar unutarnjih poslova uz suglasnost ministra vanjskih poslova donijet će provedbeni propis o:

- načinu utvrđivanja i rješavanja povreda državne granice (čl. 39.)

Provedbeni propisi iz stavka 1., 2. 3. i 4. ovoga članka donijet će se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Do početka primjene provedbenih propisa iz ovoga članka, primjenjuju se odredbe Pravilnika o načinu nadzora državne granice ("Narodne novine", br. 32/92.), Pravilnika o utvrđivanju i rješavanju povreda državne granice ("Narodne novine", br. 9/92.), Pravilnika o štambiljima koji se rabe u poslovima granične kontrole ("Narodne novine", br. 102/98.) i drugih provedbenih propisa donešenih temeljem Zakona o nadzoru državne granice («Narodne novine» br. 34/95.), ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

Članak 52.

Odredbe članka 9. stavka 2. i članka 48. stavak 1. podstavak 2. primjenjivat će se nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

Odredba članka 35. stavka 1. ovoga Zakona počet će se primjenjivati nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Operator, pravna osoba i fizička osoba kao obrtnik iz članka 19. stavak 3. su obvezni pribaviti iskaznice za zaposlenike koji već rade na

području graničnog prijelaza, u roku od jedne godine od donošenja provedbenog propisa iz članka 51. stavak 1. podstavak 4. ovog Zakona.

Članak 53.

Stupanjem na snagu ovog Zakona, prestaje važiti Zakon o nadzoru državne granice (“Narodne novine”, br. 34/95.), osim odredbi glave IV. članaka 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 45., 46., 47., glave VI. članak 54. stavak 1. podstavak 8. i 9. i stavak 2. i 3. samo u odnosu na podstavak 8. i 9. i članak 55. stavak 1. podstavak 14. i 15. i stavak 2.

Članak 54.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Narodnim novinama”.

V. OBRAZLOŽENJE ODREDBI ZAKONA

Uz članak 1.

Ovom odredbom uređen je sadržaj ovog Zakona, a to su poslovi: nadzora državne granice, poslovi granične policije u unutrašnjosti, međunarodna granična policijska suradnja i suradnja službi na državnoj granici.

Uz članak 2.

Ovim člankom definira se nadzor državne granice kao kontrola prelaska državne granice (granična kontrola) i zaštita granice te se određuje njihova svrha koja se ogleda u:

- osiguranju nepovredivosti državne granice;
- zaštiti života i zdravlja ljudi;
- sprječavanju i otkrivanju kaznenih djela i prekršaja, te otkrivanju i pronalasku počinitelja istih;
- sprječavanju nezakonitih migracija i
- sprječavanju i otkrivanju drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu sigurnost.

Uz članak 3.

Ovim člankom oredjuje se značenje pojedinih izraza koji se koriste u Zakonu.

Budući je prijedlog ovog Zakona usklađivan sa Schengenskim provedbenim sporazumom, Schengenskim priručnikom i obvezujućim smjernicama europskog prava i svojim sadržajem zadovoljava standarde koji se zahtjevaju od svake zemlje kandidatkinje za pridruživanje Europskoj uniji, pojedine odredbe ovog članka Zakona sadrže pojmove iz naprijed spomenutih propisa. Iz navedenog proizlazi kako su u Zakonu sadržane odredbe koje će se primjenjivati sukladno navedenim propisima od kojih će neke biti u primjeni tek nakon što Republika Hrvatska bude primljena u punopravno članstvo Europske unije.

Uz članak 4.

Ministarstvo unutarnjih poslova se određuje kao nadležno za obavljanje nadzora državne granice.

U okviru Ministarstva poslove nadzora državne granice obavlja granična policija.

U stavku 3. se uređuje da Vlada Republike Hrvatske može na prijedlog Ministarstva, ukoliko to dopuštaju sigurnosni razlozi, te ekonomičnosti, uredbom odrediti da graničnu kontrolu na pojedinim graničnim prijelazima za pogranični promet iznimno mogu obavljati službenici carine, sukladno posebnom zakonu (što je uređeno u

članku 11. stavak 1. točka 9. Zakona o carinskoj službi - NN, br. 67/01).

U tom slučaju, policijski službenici im daju upute i pružaju stručnu pomoć.

Naime, u većini zemalja Europske unije vlade tih zemalja mogu, kada to dopuštaju sigurnosni razlozi, zbog ekonomičnosti, uredbom propisati da na određenim graničnim prijelazima graničnu kontrolu obavlja carina. Međutim, prema Schengenskim standardima za sigurnost državne granice je odgovorna granična policija ili granična služba koja obavlja nadzor državne granice te je slijedom toga nužno da, kada je zakonom uređena mogućnost da carina obavlja graničnu kontrolu, tada granična policija daje upute i stručnu pomoć carinskim službenicima.

U stavku 4. uređuje se obveza suradnje granične policije pri obavljanju poslova nadzora državne granice s drugim državnim tijelima u koju svrhu se mogu osnivati i koordinirajuća tijela.

Uz članak 5.

Ovim člankom se uređuje da policijski službenici primjenjuju ovlasti pri obavljanju poslova nadzora državne granice koje su propisane ovim Zakonom, kao i ovlasti policijskih službenika koje su sadržane u drugim zakonima (Zakon o policiji, Zakon o strancima, Zakon o azilu, Zakon o kaznenom postupku itd.)

U stavku 2. se uređuje da u izuzetnim situacijama u cilju sprječavanja neposrednog ugrožavanja javne sigurnosti i reda, prije svega života i zdravlja ljudi i imovine, policijski službenici pri obavljanju nadzora državne granice mogu primjenjivati i druge nužne mjere. Naime, u praksi ima slučajeva kada je u cilju spašavanja života i zdravlja ljudi i imovine potrebno poduzeti mjere koje su nužne radi otklanjanja navedenih opasnosti, a koje nije moguće predvidjeti i normirati u zakonu.

Uz članak 6.

Načelom razmjernosti kao univerzalnom načelu, ovom odredbom uređuje se policijski službenici pri obavljanju poslova nadzora državne granice smiju primijeniti samo one ovlasti s kojima su pojedinci ili zajednica najmanje pogodjeni, a s kojim se može ostvariti zakonom određeni cilj, pritom primjena ovlasti ne smije prouzročiti štetu koja bi mogla biti u očitom nesrazmjeru s njihovom namjerom i predviđenom cilju njihove uporabe.

U stavku 3. se uređuje i dodatno ograničenje tako da se propisane ovlasti smiju primjenjivati samo dok se ne ostvari cilj zbog kojeg se primjenjuju ili do trenutka kada se pokaže da se primjenom tih ovlasti cilj ne može ostvariti.

Uz članak 7.

Ova odredba uređuje uvjete koji moraju biti ostvareni da bi se omogućio učinkovit nadzor državne granice i to da je granična policija ovlaštena postaviti i koristiti tehnička sredstva i koristiti službene pse za obavljanje nadzora državne granice te postavljati prepreke s kojima se onemogućava nezakonito prelaska državne granice.

U stavku 2. se uređuje da su nositelji prava (vlasnici i posjednici) na zemljištu dužni omogućiti slobodan prolaz za neometano obavljanje nadzora državne granice te radi postavljanja i održavanja propisanih oznaka područja graničnog prijelaza koje se regulira u članku 16. ovog Zakona kao i graničnih i drugih oznaka uz granicu koji se uređuju u članku 34. i 35. ovog Zakona.

U stavku 3. se uređuje da se policijski službenici mogu kretati po zemljištu kada je to nužno za uspješno obavljanje nadzora državne granice, neovisno o odredbama drugih propisa i volji vlasnika ili posjednika te u tu svrhu mogu koristiti sve vrste prijevoznih sredstava.

Uz članak 8.

U ovom članku se uređuje da je prelazak državne granice svako kretanje ljudi preko državne granice.

U stavku 2. se uređuje da državnu granicu (do stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u RH), a nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma, državnu granicu koja nije unutarnja granica se smije prelaziti samo na za to određenim prijelazima u vrijeme i na način koji je u skladu s namjenom graničnih prijelaza i s ispravama koje su propisane za prelazak državne granice.

U stavku 3. uređen je izuzetak, u slučaju više sile ili ako je međunarodnim ugovorom tako uređeno, državna granica se može prijeći bilo kada i na bilo kojem mjestu. Pri tome se osobe koje su prešle državnu granicu zbog više sile, obvezuju da moraju bez odlaganja obavijestiti graničnu policiju.

Uz članak 9.

Ova odredba će se primjenjivati nakon što stupa na snagu Schengenski provedbeni sporazuma u Republici Hrvatskoj.

Nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma, unutarnje granice mogu se prelaziti bez granične kontrole bilo kada i na bilo kojem mjestu.

U stavku 2. se propisuje da se granična kontrola također neće provoditi na unutarnjim letovima i u unutarnjoj plovidbi ("unutarnji let" i "unutarnja plovidba" vidi članak 3. stavak 1. točka 7. i 8.).

U stavku 3. se uređuje izuzetak, ako je potrebno radi održavanja javnog reda ili nacionalne sigurnosti, ministar unutarnjih poslova može donijeti naredbu da se unutarnja granica ili njezini dijelovi smiju prelaziti samo na za to određenim graničnim prijelazima, uz obavljanje

granične kontrole. Takva naredba objavljuje se u "Narodnim novinama".

Uz članak 10.

Ovim člankom se uređuje da na zahtjev osobe ili grupe osoba i kada postoji opravdani interes, ukoliko nije drugačije uređeno međunarodnim ugovorom, nadležna policijska uprava u suglasnosti s carinarnicom, može izdati granično odobrenje za prelazak državne granice izvan graničnog prijelaza, izvan utvrđenog načina prijelaza i radnog vremena.

U stavku 2. se uređuje da se granično odobrenje izdaje poimenično određenim osobama na rok od godine dana.

U stavku 3. se propisuje da će se granično odobrenje oduzeti ukoliko se utvrdi da se zloupotrebljava, ne koristi ili ako su prestali razlozi zbog kojeg je izdano.

Uz članak 11.

Ovom odredbom se uređuje da se neće obavljati granična kontrola u međunarodnom tranzitnom zračnom prometu nakon pristajanja zrakoplava na aerodromu, ako putnici ne napuštaju zrakoplov ili se nalaze u prostoru za tranzit putnika na području graničnog prijelaza.

U stavku 2. iznimno iz sigurnosnih razloga, ako postoji osnova sumnje o zlouporabi propisa o zrakoplovnoj tranzitnoj vizi, na određenim letovima iz stavka 1. ovog članka mogu se poduzeti potrebne mјere radi zaštite sigurnosti.

U stavku 3. se propisuje da se odredbe stavka 1. i 2. na odgovorajući način primjenjuju na morske luke i luke unutarnjih voda preko kojih se odvija međunarodni promet.

Uz članak 12.

U ovom članku se definiraju granični prijelazi i način njihovog određivanja. U stavku 1. se uređuje da su granični prijelazi mjesta određena za prelazak državne granice u cestovnom, željezničkom, zračnom, pomorskom i rječnom prometu, na kojima se granična kontrola obavlja stalno sezonski ili privremeno.

Granični prijelazi mogu biti otvoreni za međunarodni i pogranični promet.

U stavku 3. se uređuje da granične prijelaze, vrijeme i način prelaska preko državne granice uredbom uređuje Vlada Republike Hrvatske.

U stavku 4. se uređuje da granične prijelaze sa susjednom državom određuje Vlada Republike Hrvatske u skladu s međunarodnim ugovorima.

Naime, za granične prijelaze u morskim lukama, lukama unutarnjih voda i na aerodromima ne trebaju međunarodni ugovori s

drugim državama, budući da su ti granični prijelazi u unutrašnjosti zemlje, što nije slučaj za granične prijelaze sa susjednim državama gdje je potreban ugovor, budući da susjedna država na istom mjestu tada treba odrediti svoj granični prijelaz ili se sukladno ugovoru otvara zajednički granični prijelaz.

Uz članak 13.

Ovim člankom se uređuje da ministar unutarnjih poslova uz prethodnu pribavljenu suglasnost ministra financija i nadležnog tijela susjedne države, iznimno može rješenjem odrediti privremeni granični prijelaz, ako je to potrebno za održavanje navedenih kratkotrajnih djelatnosti.

U slučaju određivanja privremenog graničnog prijelaza na aerodromu, u morskoj luci i luci unutarnjih voda, ministar unutarnjih poslova donosi rješenje uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra financija i ministra pomorstva, prometa i veza.

U stavku 3. se uređuje da privremeni granični prijelaz se može odrediti u trajanju do 3 mjeseca kalendarske godine, osim podstavka 5. stavka 1., prema kojem se granični prijelaz može odrediti za vrijeme trajanja navedenih aktivnosti ili dok postoji opravdani interes.

U stavku 4. se uređuje da će se u rješenju o određivanju privremenog graničnog prijelaza odrediti vrijeme prelaženja graničnog prijelaza, način i drugi uvjeti prelaska.

U stavku 5. se uređuje da troškove određivanje i rada privremenog graničnog prijelaza snosi podnositelj zahtjeva za određivanje takvog graničnog prijelaza. Troškovi se određuju u istom rješenju.

U stavku 6. se propisuje da protiv rješenja o određivanju privremenog graničnog prijelaza nije dopuštena žalba, nego se može pokrenuti upravni spor.

Uz članak 14.

Ovim člankom se uređuju uvjeti izgradnje i opremanja graničnog prijelaza i obveze operatora te se propisuje da granični prijelazi moraju biti izgrađeni i opremljeni tako da omogućavaju učinkovito i sigurno obavljanje granične kontrole, sukladno standardima i uvjetima koje uredbom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

U stavku 2. se uređuje da su operatori dužni s pripadajućim objektima i organizacijom omogućiti da se granična kontrola obavlja nesmetano i u skladu s odredbama ovog Zakona, te graničnoj policiji u tu svrhu bez naplate najamnine odnosno zakupnije osigurati korištenje prostora u navedenim objektima.

U stavku 3. se propisuje da operator aerodroma na kojem se obavlja međunarodnim promet, mora osigurati prostor koji omogućava da se putnike na međunarodnim letovima može odvojiti od drugih

putnika kao i prostor za smještaj stranaca koji ne ispunjavaju uvjete za ulazak u zemlju u skladu s posebnim zakonom.

U stavku 4. se uređuje da rashode za materijal, energiju i ostale usluge nastale korištenjem prostora i objekata iz stavka 2. te drugih objekata i prostora na graničnom prijelazu podmiruje Ministarstvo financija iz državnog proračuna.

Uz članak 15.

Ovim člankom se uređuje područje graničnog prijelaza u koji pripada prostor koji je potreban za obavljanje granične kontrole i drugih graničnih formalnosti kao i neposredna okolica s objektima koji su potrebni za nesmetano i sigurno odvijanje prometa i obavljanje granične kontrole, te drugih graničnih formalnosti.

U stavku 2. se uređuje da područje graničnog prijelaza rješenjem određuje nadležna policijska uprava uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne carinarnice te nadležne uprave Ministarstva pomorstva, prometa i veza, kao i uz suglasnost ovog Ministarstva.

U stavku 3. se uređuje da se zajedničke lokacije područja graničnih prijelaza određuju sukladno međunarodnim ugovorima.

U stavku 4. se uređuje da su područja graničnih prijelaza od posebnog sigurnosnog značaja.

Uz članak 16.

Ovom odredbom se uređuje da se granični prijelaz i njegovo područje označava propisanim oznakama i drugom signalizacijom.

Oznake i drugu signalizaciju iz prethodnog stavka na prijedlog granične policije postavlja i održava Ministarstvo financija.

U stavku 3. uređuje se da iznimno od stavka 2. ovog članka oznake i signalizaciju graničnog prijelaza i njegovog područja na aerodromima, morskim lukama, lukama unutarnjih voda i željeznici postavlja operator.

Uz članak 17.

Ovim člankom se uređuje gradnja i postavljanje objekata na području graničnog prijelaza, tako da se uređuje da gradnja, postavljanje odnosno promjena namjene objekta na području graničnog prijelaza ne smije u svojoj realizaciji ometati obavljanje kontrole i provođenje sigurnosnih mjera na državnoj granici.

U stavku 2. se uređuje da su investitor ili projektant dužni pribaviti potvrdu o usklađenosti glavnog, odnosno idejnog projekta s posebnim uvjetima iz stavka 1. ovog članka.

U stavku 3. se uređuje da se potvrda iz prethodnog stavka neće izdati ako bi objekat, uređaj ili djelatnost ometalo obavljanje granične kontrole i sigurnosnih mjera na državnoj granici.

Uz članak 18.

Ovom odredbom se uređuje da je na području graničnog prijelaza dopušteno kretanje i zadržavanje samo osobama koje namjeravaju prijeći državnu granicu ili koje su je državnu granicu već prešle, te se na graničnom prijelazu zadržavaju zbog granične kontrole kao i drugim osobama koje imaju za to opravdani razlog (poštari, radnici za interventno otklanjanje kvarova na instalacijama itd.).

U stavku 2. se propisuje da putnici i druge osobe koje se nalaze na graničnom prijelazu, odnosno području graničnog prijelaza, moraju postupati po upozorenjima i zapovjedima službenika koji obavljaju graničnu kontrolu.

Uz članak 19.

Ovim člankom se reguliraju obveze osoba koje obavljaju djelatnost na području graničnog prijelaza tako što se uređuje da je operator, druga pravna osoba i fizička osoba kao obrtnik koja na području graničnog prijelaza obavlja gospodarsku djelatnost, dužna nadležnoj policijskoj postaji dostaviti osobne podatke zaposlenika prije nego što započne s radom na području graničnog prijelaza.

U stavku 2. se uređuje da ministar unutarnjih poslova može donijeti naredbu da osobe iz prethodnog stavka ovoga članka, za kretanje i zadržavanje na području određenih graničnih prijelaza moraju na vidnom mjestu nositi iskaznicu na kojoj su sadržani podaci o nazivu operatora, pravne osobe ili fizičke osobe kao obrtnika kod kojih su zaposleni, ime i prezime i fotografiju.

U stavku 3. se obvezuje operator, druga pravna osoba i fizička osoba kao obrtnik iz stavka 1. i 2. ovoga članka, da su dužni pribaviti iskaznice za zaposlenike prije njihovog započinjanja rada na području graničnog prijelaza i snositi troškove njene izrade.

Uz članak 20.

Ovim člankom u stavku 1. i 2. uređene su obveze zapovjednika teretnog ili putničkog broda i voditelja jahte ili brodice namjenjene razonodi i športu u međunarodnom prometu koji doplovi u teritorijalno more Republike Hrvatske.

U stavku 3. se uređuje da se odredbe iz prethodna dva stavka na odgovarajući način primjenjuju i na međunarodni promet u unutarnjim vodama Republike Hrvatske u slučaju namjere pristajanja uz obalu.

U stavku 4. se uređuje da pristajanje plovima u međunarodnom prometu izvan pomorskog ili riječnog graničnog prijelaza, osim u slučaju više sile, odobrava nadležna policijska postaja u suglasnosti s nadležnom kapetanijom i carinarnicom.

U stavku 5. se uređuje da je zapovjednik ili voditelj plovila iz stavka 1. i 2. ovog članka po dolasku iz inozemstva i prije odlaska u inozemstvo dužan predati graničnoj policiji popis članova posade i

putnika na plovilu i dati joj na uvid njihove isprave propisane za prelazak državne granice.

U stavku 6. se zapovjednik putničkog broda na kružnom putovanju u međunarodnom prometu obvezuje da graničnoj policiji dostavi popis članova posade i putnika najkasnije 24 sata prije pristupanja graničnoj kontroli.

Uz članak 21.

Ovim člankom se uređuju obveze zapovjednika, voditelja ili vlasnika plovila da nakon pristajanja u luku su dužni prijaviti najbližoj policijskoj postaji svaku osobu koja se nalazi na plovilu bez isprava propisanih za prelazak državne granice ili bez putne karte te bez znanja zapovjednika, voditelja ili vlasnika plovila.

U stavku 2. se uređuje da zapovjednik ili voditelj plovila ne smije dopustiti da se osoba iz stavka 1. ovog članka ili osobi kojoj je ulazak u Republiku Hrvatsku zabranjen, iskrca s plovila u luku bez odobrenja granične policije.

U stavku 3. se obvezuje zapovjednik, voditelj ili vlasnik plovila u slučaju da se osoba iz stavka 1. i 2. ovog članka, iskrca s plovila u luku bez odobrenja granične policije, na podmirenje troškova njezinog boravka te udaljenja iz Republike Hrvatske.

Uz članak 22.

Ovim člankom se uređuje da zapovjednik ili voditelj plovila u međunarodnom prometu, ne smije obaviti ukrcaj ili iskrcaj osoba izvan graničnog prijelaza, osim u slučaju spašavanja osoba.

U stavku 2. se uređuje da je slučaj iz stavka 1. ovog članka, zapovjednik ili voditelj plovila u međunarodnom prometu, dužan odmah prijaviti najbližoj policijskoj postaji.

Uz članak 23.

Ovim člankom se uređuje da se članu posade stranog teretnog ili putničkog broda koji nema potrebnu vizu, za vrijeme zadržavanja broda na području graničnog prijelaza ili luke, može izdati odobrenje za kretanje na području mjesta u kojem se nalazi luka (tzv. Short pass). Članovima posade koji su državljeni zemalja s kojim nemamo vizni režim, te ne trebaju vizu u isprave propisane za prelazak državne granice (i na pomorsku knjižicu i na brodarsku knjižicu) ne treba izdavati ovo odobrenje.

U stavku 2. se uređuje da odobrenje iz prethodnog stavka ovog članka, na zahtjev zapovjednika stranog broda, izdaje policijska postaja nadležna za granični prijelaz, za vrijeme zadržavanja broda na području graničnog prijelaza ili luci, a najduže do 30 dana.

U stavku 3. se uređuje da se odredbe iz stavka 1. i 2. ovog članka, odgovarajuće primjenjuju u zračnom prometu.

Uz članak 24.

Ovim člankom se uređuje obveza strojovođi vlaka da u međunarodnom prometu ne smije zaustaviti vlak na dijelu pruge između državne granice i graničnog prijelaza, osim kada je to nužno zbog reguliranja željezničkog prometa ili u slučaju više sile.

U stavku 2. se uređuje da ako strojovođa zaustavi vlak, koji je prešao državnu granicu, na otvorenoj pruzi izvan područja graničnog prijelaza, dužan je poduzeti potrebne mjere u svrhu onemogućavanja putnicima napuštanja vlaka i o njegovom zaustavljanju obavijestiti graničnu policiju.

Uz članak 25.

Ovim člankom se uređuje mjesto obavljanja i troškovi granične kontrole pri čemu se određuje da se granična kontrola obavlja na području graničnog prijelaza.

U stavku 2. se uređuje da se granična kontrola može obaviti i izvan područja graničnog prijelaza u vlakovima, zrakoplovima, plovilima ili na drugom mjestu.

U stavku 3. se uređuje da se iznimno granična kontrola iz prethodnog stavka ovog članka, može obaviti i na zahtjev stranke radi osobito važnih zdravstvenih ili tehničkih razloga.

U tom slučaju troškove kontrole snosi stranka prema rješenju o visini troškova kojeg donosi ministar unutarnjih poslova (stavak 5.).

U stavku 4. se uređuje da se graničnu kontrolu ili dio granične kontrole može obavljati i na području druge države ukoliko je to sukladno međunarodnom ugovoru.

Uz članak 26.

Ovim člankom regulira se obveza podvrgavanja graničnoj kontroli na način da osoba koja namjerava prijeći ili već prešla graničnu crtu, osim granične crte na unutarnjoj granici nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma, dužna je dati na uvid isprave propisane za prijelaz državne granice, podvrgnuti se graničnoj kontroli i ne smije napustiti područje graničnog prijelaza dok nije obavljena granična kontrola ili na drugi način izbjegći graničnu kontrolu.

U stavku 2. uređuje se obveza za osobe iz stavka 1. ovog članka da su policijskom službeniku dužne pojasniti sve okolnosti vezane za ispunjenje uvjeta prelaska državne granice i postupati po upozorenjima i zapovjedima službenika koji obavljaju graničnu kontrolu.

Uz članak 27.

Ovim člankom se uređuju poslovi granične kontrole, koji obuhvaćaju kontrolu osoba, stvari i kontrolu prijevoznog sredstva.

U stavku 2. se uređuje da pri obavljanju poslova granične kontrole policijski službenici smiju koristiti odgovarajuća tehnička pomagala i službene pse.

Uz članak 28.

Ovim člankom se uređuju ovlasti policijskog službenika pri obavljanju kontrole osoba.

Uz članak 29.

Ovim člankom se uređuje kontrola stvari i prijevoznog sredstva, pri čemu se u stavku 1. regulira da kontrola stvari obuhvaća kontrolu predmeta koje osoba koja namjerava prijeći državnu granicu ima sa sobom ili u prijevoznom sredstvu.

U stavku 2. se uređuje da je policijski službenik ovlašten zahtjevati od osobe da pokaže predmete koje ima kod sebe, te izvršiti pregled, u cilju pronalaska zabranjenih stvari i predmeta ili zbog utvrđivanja identiteta.

U stavku 3. se regulira kontrola prijevoznog sredstva, koja obuhvaća unutarnji i vanjski vizualni pregled prijevoznog sredstva, pretragu prijevoznog sredstva i provjera u potražnim evidencijama.

U stavku 4. se uređuje da će policijski službenik obaviti pretragu prijevoznog sredstva u slučaju kada postoji osnova sumnje da osoba u prijevoznom sredstvu prijevozi skrivene osobe, zabranjene predmete ili stvari koje bi pridonijele utvrđivanju njezinog identiteta ili identiteta drugih putnika, radi sprječavanja nezakonitog prelaska državne granice te kad je potrebna pretraga svih njegovih dijelova, uključujući i rastavljanje prijevoznog sredstva.

Odredbom kojom se uređuje mogućnost obavljanja pretrage se ispunjava uvjet koji je sadržan kao standard predviđen u Schengenskom provedbenom sporazumu, koji se zahtjeva da ga usvoje sve zemlje koje namjeravaju pristupiti Europskoj uniji. Mogućnost pretrage u navedenoj normi se isključivo daje policijskim službenicima pri obavljanju kontrole stvari i prijevoznog sredstva tijekom granične kontrole i razumijeva se kao izuzetak od uređenja mogućnosti poduzimanja pretrage propisane Zakonom o kaznenom postupku.

Uz članak 30.

Ovom odredbom se uređuje pravo nazočnosti vlasnika prijevoznog sredstva i vlasnika stvari, odnosno osoba koja ih posjeduje, da može biti nazočna pri pregledu odnosno pretrazi.

Uz članak 31.

Ovim člankom uređuje se postupanje sukladno drugim propisima (Zakon o kaznenom postupku, Zakon o prekršajima) kada policijski službenik pri pregledu ili pretrazi osobe, stvari ili prijevoznog sredstva nađe predmete koji se trebaju oduzeti po odredbama

navedenih propisa ili predmet koji su potrebni za uspješno vođenje kaznenog ili prekršajnog postupka, nastavi će postupak po odredbama zakona koji određuje kazneni ili prekršajni postupak.

U stavku 2. ovog članka se uređuje da policijski službenik postupak prepušta carini ili drugim državnim tijelima kada pri pregledu ili pretrazi osobe, stvari ili prijevoznog sredstva pronađe predmete koji nisu potrebni za provođenje postupka iz stavka 1. ovog članka, a u nadležnosti su carinskih ili drugih državnih tijela.

Uz članak 32.

Ovim člankom uređuje se popuštanje u režimu granične kontrole kada iz posebnih razloga nije moguće obaviti graničnu kontrolu u cijelosti i kada unatoč tome što su iskorištene sve kadrovske i organizacijske mogućnosti, dođe do neprihvatljivo dugih razdoblja čekanja na prelazak granice ili drugih većih smetnji pri odvijanju prometa preko graničnog prijelaza. Policijski službenik odgovoran za organizaciju i provođenje granične kontrole smije privremeno odrediti popuštanje u graničnoj kontroli, pri čemu taj policijski službenik određuje prioritetne ciljeve granične kontrole koji trebaju biti prilagođeni konkretnim uvjetima, tako da granična kontrola bude što učinkovitija.

U stavku 2. se određuje da pri određivanju prioritetnih ciljeva granične kontrole, kontrola ulaska u državu, u pravilu ima prednost pred kontrolom izlaska iz države.

Uz članak 33.

Ovom člankom uređuje se ulazak pripadnika stranih službi sigurnosti u Republiku Hrvatsku, tako da se pripadniku stranih vojnih, policijskih i carinskih službi može odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku u odori, s kratkim vatreñim oružjem i vozilom koje je označeno njihovim oznakama.

U stavku 2. se uređuje da odobrenje za ulazak pripadniku stranih službi sigurnosti iz stavka 1. ovog članka, na područje Republike Hrvatske izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova pod uvjetom da to nije u suprotnosti s interesima Republike Hrvatske.

U stavku 3. se propisuje da se u odobrenju mogu odrediti posebni uvjeti za ulaz.

U stavku 4. se uređuje da pripadnici stranih službi sigurnosti koji su članovi radnih delegacija u službenom posjetu, izuzetno smiju ući u Republiku Hrvatsku i bez posebnog odobrenja, nositi odoru i osobno naoružanje, ako je to sastavni dio odore uz prethodnu pisanu najavu Ministarstvu unutarnjih poslova.

U stavku 5. se uređuje da pripadnici stranih službi sigurnosti koji neposredno štite predstavnike stranih država ili predstavnike međunarodnih organizacija i institucija tijekom posjeta Republiци Hrvatskoj, mogu unijeti i nositi kratko vatreno oružje i pripadajuće streljivo uz odobrenje Ministarstva.

U stavku 6. se uređuje da iznimno, odobrenje iz stavka 2. i 5. se može izdati i za tranzitiranje preko područja Republike Hrvatske.

U stavku 7. se uređuje da su odobrenja iz ovog članka, oslobođena plaćanja upravnih pristojbi.

Uz članak 34.

Ovim člankom se uređuje da nadležno tijelo Vlade Republike Hrvatske za provođenje granične politike zajedno s nadležnim tijelima susjednih država obavlja poslove razgraničavanja i utvrđivanja državne granice te obavlja pripreme za sklapanje međunarodnih ugovora o državnoj granici.

U stavku 2. se uređuje da Ministarstvo vanjskih poslova pruža stručnu - tehničku pomoć nadležnom tijelu Vlade Republike Hrvatske pri obavljanju poslova iz stavka 1. ovog članka.

U stavku 3. se regulira da poslove izmjere, označavanja, obnove i održavanja graničnih oznaka na uredenoj državnoj granici te pripremu dokumenata o državnoj granici obavlja Državna geodetska uprava.

Uz članak 35.

Ovim člankom se uređuju oblici upozoravanja na graničnu crtu. U stavku 1. se uređuje da uz prometnice, koje vode prema graničnoj crti, te na aerodromima, morskim lukama, lukama unutarnjih voda preko kojih se odvija međunarodni promet se obavjesnim pločama upozrava na članstvo Republike Hrvatske i po potrebi susjednih država, u Europskoj uniji.

Ova odredba će se početi primjenjivati nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju.

U stavku 2. se uređuje da ako granična crta nije dovoljno prepoznatljiva, u blizini granične crte, na prometnicama i drugim komunikacijama, mogu se postaviti posebne natpisne ploče i signalizacija s kojima se upozorava na približavanje graničnoj crti.

U stavku 3. se uređuje nadležnost postavljanja posebnih natpisnih ploča i signalizacije, na prijedlog granične policije, Državnoj geodetskoj upravi.

U stavku 4. se uređuje zabrana postavljanja drugih ploča ili signalizacije na posebne natpisne ploče i signalizaciju s kojima se upozorava na graničnu crtu, a kojima bi se smanjivala njihova vidljivost.

Uz članak 36.

Ovim člankom se uređuje da ako međunarodnim ugovorom granična crta treba biti očišćena od stabala, grmlja i drugog raslinja koja smanjuju vidljivost graničnih oznaka ili pružanje granične crte, i ako međunarodni ugovor ne propisuje drugačije, za osiguranje preglednosti nadležna je Državna geodetska uprava.

U stavku 2. se uređuje da Vlada Republike Hrvatske može iz razloga sigurnosti, uredbom zabraniti plovidbu, lov, ribolov, prelet letjelica i drugih naprava za letanje, kretanje, zadržavanje i naseljavanje uz graničnu crtu, dok traju razlozi sigurnosti.

U stavku 3. se uređuje da se pojedinačni i grupni lov u dubini 300 metara od granične crte mora pisano najaviti nadležnoj policijskoj postaji, najkasnije 24 sata prije početka lova.

U stavku 4. se uređuje da zbog vidljivosti granične crte, ministar unutarnjih poslova može naredbom zabraniti sadnju ili sjetu određenih vrsta poljoprivrednih kultura, drveća i drugog raslinja uz graničnu crtu.

U stavku 5. se uređuje da ukoliko nastupi šteta pravnim i fizičkim osobama uslijed naredbe ministra unutarnjih poslova iz stavka 4. ovog članka, iste nemaju pravo na naknadu.

Uz članak 37.

Ovim člankom se regulira da u postupku donošenja prostornog plana županije, kojim se uređuje i prostor koji seže 100 metara od granične crte, sukladno posebnom zakonu (Zakon o prostornom uređenju), potrebna je suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova.

U stavku 2. se uređuje da Ministarstvo neće izdati suglasnost za donošenje prostornog plana iz prethodnog stavka ovog članka, koji bi doveo u pitanje sigurnost i preglednost državne granice.

Uz članak 38.

Ovom odredbom se definira da zaštita državne granice obuhvaća nadzor kretanja osoba uz državnu granicu radi zaštite njene nepovredivosti.

Uz članak 39.

Ovim člankom uređuju se povrede državne granice kao granične incidente i ostale povrede državne granice.

U stavku 2. ovog članka, granični incidenti se uređuju kao aktivnosti stranih državnih tijela na području Republika Hrvatske, koje nisu dopuštene međunarodnim ugovorima ili propisima Republike Hrvatske, kao i svako drugo narušavanje nepovredivosti državne granice koje počine službenici državnih i lokalnih tijela susjednih država..

U stavku 3. se regulira da Ministarstvo vanjskih poslova u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova, utvrđuje i rješava granične incidente.

U stavku 4. se regulira da Ministarstvo unutarnjih poslova utvrđuje i rješava ostale povrede državne granice i o tome, po potrebi izvještava Ministarstvo vanjskih poslova.

Uz članak 40.

Ovim člankom uređuju se u smislu ovog Zakona, poslovi granične policije u unutrašnjosti kao mjere i radnje koje se poduzimaju radi sprječavanja i otkrivanja nezakonitog ulaska i boravka osoba i suzbijanja prekograničnog kriminala.

U stavku 2. se uređuju ovlaštenja policijskih službenika pri obavljanju poslova u unutrašnjosti.

Policijski službenici ovlašteni su obavljati kontrolu osoba, prijevoznih sredstava i stvari na prometnim pravcima i objektima značajnim za prekogranični promet, radi sprječavanja nezakonitog ulaska i boravka na području Republike Hrvatske te sprječavanja i otkrivanja prekograničnog kriminala, ako to opravdava sigurnosno stanje i ako se po policijskim spoznajama ili obavijestima drugih državnih tjela i nadležnih sigurnosnih službi mogu pronaći počinitelji navedenih kažnjivih dijela.

Ova odredba preuzeta je iz važećih zakona zemalja Europske unije, koji reguliraju nadzor državne granice (i preporuka je stručnjaka Europske unije koji su kao partneri sudjelovali u izradi prijedloga Zakona), kao kompenzacijска mјera koja se ukazala potrebnim na unutarnjim granicama nakon što je ukinuta granična kontrola. Navedene poslove u unutrašnjosti obavljat će policijski službenici granične policije na području unutrašnjosti države na određenoj udaljenosti od granične crte.

Uz članak 41.

Ovom odredbom uređuje se međunarodna granična policijska suradnja kao djelatnost stranih policijskih službi na državnom području Republike Hrvatske, odnosno policijskih službi Republike Hrvatske na stranom državnom području te suradnja sa stranim službama sigurnosti i razmjena časnika za vezu.

Uz članak 42.

Ovaj članak uređuje da ovlašteni policijski službenici i službenici carine drugih država smiju, sukladno međunarodnom ugovoru i obavljati određene radnje za nadzor državne granice i obavljati druge poslove međunarodne policijske suradnje.

U stavku 2. uređuje se da navedene ovlasti i zadaće iz stavka 1. ovog članka, smiju obavljati i policijski službenici i službenici carine Republike Hrvatske u inozemstvu, sukladno međunarodnom ugovoru.

U stavku 3. uređuje se da pripadnici stranih službi iz stavka 1. ovog članka, mogu na području Republike Hrvatske, pod uvjetom uzajamnosti, bez posebnog odobrenja koristiti tehničku opremu i vozila sa svojim oznakama, nositi odoru, kratko osobno naoružanje i druga sredstva prisile, ako je to sastavni dio njihove službene odore.

Uz članak 43.

Ovom odredbom se uređuje da Vlada Republike Hrvatske sukladno međunarodnom ugovoru može uputiti u inozemstvo policijske službenike, radi obavljanja poslova međunarodne policijske suradnje, pri čemu im određuje konkretne zadaće i ovlasti.

Uz članak 44.

Ovom odredbom ovlašćuje se granična policija da tijekom obavljanja nadzora državne granice i drugih poslova iz ovog Zakona od osoba prema kojima primjenjuje policijske ovlasti, smije neposredno prikupljati osobne podatke koji se pohranjuju i obrađuju u evidencijama (sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka) uz primjenu tehničkih pomagala, sukladno ovom Zakonu, kao i koristiti osobne i druge podatke iz evidencija koje se uspostavljaju i vode temeljem drugih zakona.

Uz članak 45.

Ovim člankom uređuje se ovlast granične policije da pri obavljanju nadzora državne granice u cilju traganja, utvrđivanja identiteta i pronalaska počinitelja kaznenih djela i prekršaja, obavlja fotografiranje, snimanje i video nadzor kao i primjenjuje i druga tehnička pomagala, pri čemu navedeni uređaji mogu biti automatski.

U stavku 2. ovog članka, regulira se da uređaji iz stavka 1. ovog članka, kada su postavljeni na području graničnih prijelaza, moraju biti vidljivi, a osobe koje se nalaze na takvom području moraju biti upozorene na takve uređaje.

U stavku 3. se uređuje da je u slučaju snimanja osobnih podataka uređajima iz stavka 2. ovog članka, potrebno te snimke uništiti u roku od jedne godine, ako nisu potrebni za progon počinitelja kaznih djela ili prekršaja.

Uz članak 46.

Ovim člankom uređuje se ovlast granične policije da za potrebe učinkovitog obavljanja nadzora državne granice i drugih poslova iz ovog Zakona vodi taksativno navedene evidencije.

Uz članak 47.

Ovim člankom uređuje se koji se osobni podaci smiju prikupljati, pohranjivati i obrađivati u evidencijama iz članka 46. ovog Zakona, te rok do kojeg se smiju voditi u evidencijama od vremena njihovog unosa.

Uz članak 48.

U ovom članku uređuju se kaznene odredbe fizičkim osobama za najteže prekršaje u kojima je predviđena mogućnost uz novčanu kaznu i izricanje kazne zatvora do 30 dana.

Uz članak 49.

U ovom članku uređuju se prekršaji za fizičke osobe za koje je predviđena novčana kazna u rasponu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

Uz članak 50.

U ovom članku uređuju se prekršaji za pravne osobe i odgovorne osobe u pravnim osobama.

Uz članak 51.

Ovim člankom uređuje se ovlast Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova za donošenje provedbenih propisa temeljem odredbi ovog Zakona.

U stavku 5. određuje se rok od jedne godine od stupanja na snagu ovog Zakona, za donošenje provedbenih propisa iz prethodnih stavaka ovog članka.

U stavku 6. uređuje se primjena pravilnika donešena po starom Zakonu, do početka primjene provedbenih propisa iz prethodnog stavka ovog članka.

Uz članak 52.

Ovim člankom uređuje se početak primjene odredbi određenih članaka ovog Zakona te obveza operatora, pravne osobe i fizičke osobe kao obrtnika iz članka 19. stavak 3. na izradu iskaznice za zaposlenike koji već rade na području graničnog prijelaza u roku od jedne godine od donošenja provedbenog propisa iz članka 51. stavak 1. podstavak 4. ovog Zakona.

Uz članak 53.

Ovim člankom uređuje se prestanak važenja Zakona o nadzoru državne granice ("Narodne novine", br. 34/95.), osim pobrojanih odredbi navedenog Zakona.

Uz članak 54.

Ovim člankom određuje se vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona.